

Miljö- och klimatstrategi

Innehåll

1. Bakgrund	3
1.1 De globala hållbarhetsmålen och Sveriges miljömål	4
2 Inledning	6
2.1 Syfte och innehåll	6
2.2 Regionala mål i Västerbotten	7
2.3 Omfattning och avgränsning.....	7
3 Region Västerbottens miljö- och klimatarbete	8
3.1 Planering, genomförande och uppföljning av regionens miljö- och klimatarbete	9
4 Region Västerbottens strategi för att vara en ledande miljöregion ..	10
4.1 Klimatneutral och klimatanpassad verksamhet.....	11
4.1.1 Genomförande av åtgärder inom området Klimatneutral och klimatanpassad verksamhet.....	11
4.2 Hälsosam och giftfri miljö	13
4.2.1 Genomförande av åtgärder inom området Hälsosam och giftfri miljö.....	13
4.3 Hållbar resursanvändning	15
4.3.1 Genomförande av åtgärder inom området Hållbar resursanvändning	15
5 Ordlista/Definitioner.....	17
6 Inriktningsmål och mätbara indikatorer 2030 och 2045	18

1. Bakgrund

Den globala uppvärmningen är ett av vår tids största hot. Vi måste vidta åtgärder för att temperaturökningen inte ska orsaka allvarigare och mer svåröverblickbara konsekvenser för ekosystem, biologisk mångfald och för kommande generationer.

Forskare vid Stockholm Resilience Centre har identifierat nio planetära gränser inom vilka mänskligheten kan fortsätta att utvecklas i generationer framöver. Begreppet "planetära gränser" visar på miljöprocesser som skapar stabilitet för livet på jorden. Människans aktiviteter, så som ökad konsumtion och efterfrågan på energi och naturresurser, påverkar dessa processer. Om vi överskrider de planetära gränserna ökar risken för att det uppstår storskaliga eller oåterkalleliga miljöförändringar. Fyra av de planetära gränserna har redan passerats: de som rör klimat, förlust av biologisk mångfald, förändrad markanvändning och flöden av fosfor och kväve.

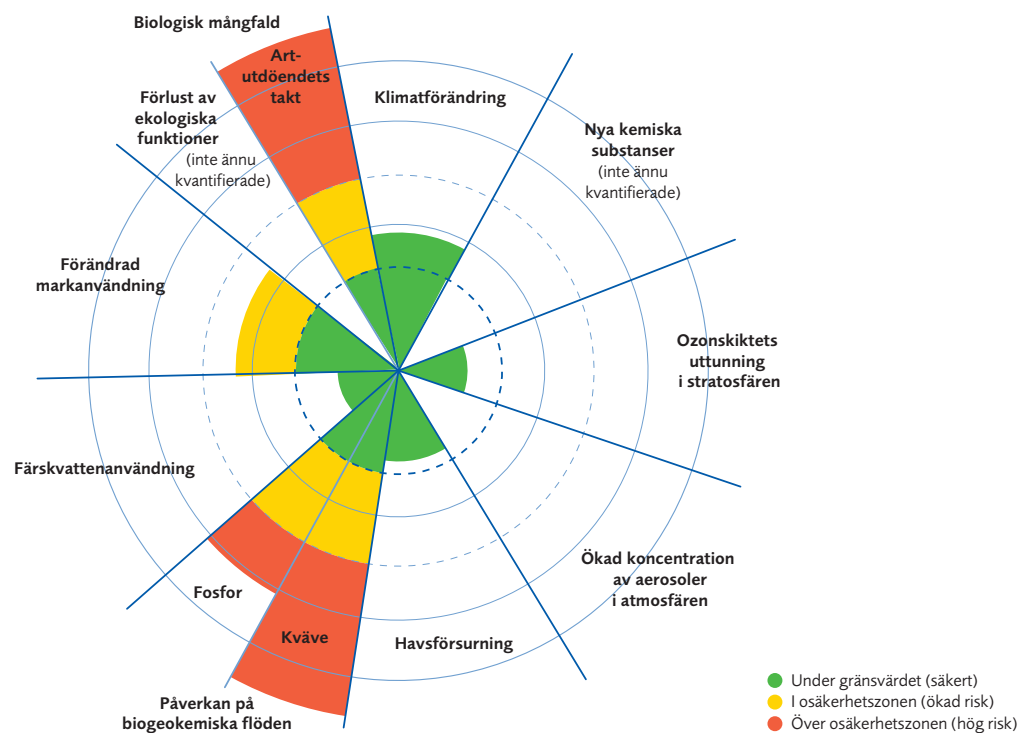

Bild 1: J. Lokrantz/Azote based on Steffen et al. 2015. Stockholm Resilience Center

Studier visar att beteenden som är negativa för miljön i många fall är samma beteenden som ligger bakom riskfaktorer för sjukdom, tidig död och sociala problem i samhället. Genom att arbeta med miljö- och klimatfrågan får vi alltså även förutsättningar för att påverka människors hälsa.

Även med ambitiösa åtgärder för att reducera utsläppen kommer Sverige och övriga länder att behöva anpassa sig till nya förutsättningar. Regeringens mål är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle, som aktivt möter klimatförändringarna genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

1.1 De globala hållbarhetsmålen och Sveriges miljömål

Agenda 2030

Hållbar utveckling innebär en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. FN:s Agenda 2030 innehåller 17 globala mål som utgår från alla tre dimensioner av hållbar utveckling:

- **Den ekonomiska dimensionen** handlar om att hushålla med tillgängliga resurser och att använda dem på ett sätt som är genomtänkt och långsiktigt.
- **Den sociala dimensionen** avser ett samhälle som tillgodoser människans behov som till exempel sanitet, att få äta sig mätt, trygghet men även jämställdhet och demokrati.
- **Den ekologiska dimensionen** innebär att vi inte förbrukar mer resurser än vad som finns tillgängligt på jorden. I stället ser vi till att utveckla samhället i samklang med naturen och nyttjar den inom de gränser som ekosystemen klarar av. Den miljömässiga/ekologiska basen utgör ramarna för hållbar utveckling och ekonomin utgör verktyget för att nå de sociala målen inom de ekologiska gränserna.

Parisavtalet

Parisavtalet är ett globalt avtal som trädde i kraft 2016. Kärnan i avtalet handlar om att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläppen av växthusgaser. Viktiga punkter i avtalet är att

- hålla den globala uppvärmningen under 2 grader och helst under 1,5 grader
- avtalsländerna successivt ska skärpa sina åtaganden och uppdatera dem vart femte år
- stöd ska utgå från industrialiserade länder till utvecklingsländer.

Sveriges klimatpolitiska ramverk

Sveriges klimatpolitiska ramverk består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det långsiktiga målet innebär att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045. Klimatmålet för inrikestransporter, förutom inrikesflyg, är att alla fordon i Sverige ska vara oberoende av fossila bränslen till år 2030. Målen omfattar utsläpp inom Sveriges gränser.

Miljökvalitetsmål

Miljömålen beskriver vad som är en god miljö i Sverige och är utgångspunkt för olika styrmedel och för hela samhällets arbete med miljöfrågor. Att arbeta med miljömålen innebär att vi kan bidra till den ekologiska dimensionen av Agenda 2030 i Sverige.

Miljömålen består av ett övergripande generationsmål och 16 delmål. Enligt generationsmålet ska vi till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

2. Inledning

Region Västerbotten är en av Västerbottens läns största arbetsgivare. Den verksamhet som regionen bedriver innebär en stor förbrukning av varor och tjänster, transporter av patienter, personal och produkter och dessutom förbrukning av vatten och energi vilket påverkar miljö och klimat.

2.1 Syfte och innehåll

Syftet med Region Västerbottens miljö- och klimatstrategi är att visa inriktningen och driva utvecklingen av ett hållbart miljöarbete framåt. Strategin tar avstamp i de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen och utgår från den påverkan regionens verksamhet har på miljön.

Strategin består av två avsnitt som handlar om hur Region Västerbotten ska organisera arbetet för att möta våra utmaningar inom miljö och klimat (Kapitel 3) och för att vara en ledande miljöregion (Kapitel 4).

I kapitel 5 har vi utformat en ordlista som definierar de viktigaste begreppen för miljö- och klimatstrategin. Här förklaras begreppen *biologisk mångfald*, *ekosystemtjänster*, *GHG-protokollet (Greenhouse Gas protocol)* och *klimatneutral*.

2.2 Regionala mål i Västerbotten

Länsstyrelsen i Västerbotten har tagit fram Västerbottens klimat- och energi-strategi – *Tillsammans för klimatet*. Strategin har som syfte att inspirera och förmå länets aktörer att agera för minskad miljöpåverkan för att uppnå det nationella klimatmålet, det vill säga att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser.

Den regionala utvecklingsstrategin *Västerbotten – En attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft* togs fram för att visa vägen för en önskvärd utveckling i Västerbotten till år 2030. Syftet är bland annat att inspirera och engagera medborgare och organisationer i deras dagliga arbete för Västerbottens hållbara utveckling.

I Region Västerbottens regionplan och miljöpolicy står det att Region Västerbottens mål är att vara en ledande miljöregion. Med utgångspunkt i dessa dokument ska regionen verka för att vara

- en klimatneutral och klimatanpassad verksamhet
- en hälsosam och giftfri miljö
- en resurseffektiv verksamhet.

För att ta del av Region Västerbottens miljöpolicy och regionplan, se Region Västerbottens hemsida.

2.3 Omfattning och avgränsning

Miljö- och klimatstrategin gäller Region Västerbottens interna verksamheter, det vill säga de frågor som styrelse och nämnder och verksamheter har direkt rådighet över. Det innefattar roller som till exempel vård- och servicegivare, arbetsgivare, samhällsaktör, ledare och medarbetare.

Miljö- och klimatstrategin beskriver målsättningarna och processen för att minska den miljö- och klimatpåverkan som verksamheten orsakar. De klimatpåverkande utsläppen kommer från regionens totala utsläpp, det vill säga de utsläpp som sker i Sverige och utomlands.

3. Region Västerbottens miljö- och klimatarbete

Region Västerbotten arbetar systematiskt med att minska verksamhetens miljöpåverkan. Som offentlig aktör har regionen stora möjligheter att påverka och vara föredöme i länets omställning till att bli klimatneutralt samt i arbetet med andra miljöutmaningar.

Region Västerbottens klimatkartläggning visar att utsläppen är cirka 75 000 ton koldioxidekvivalenter per år. Resultatet baseras på faktiska utsläppsuppgifter och schablonberäkningar för att få en bild av regionens totala klimatpåverkan.

Varje år, i klimatbokslutet, redovisas de faktiska klimatpåverkande utsläpp som regionen har. Klimatbokslutet upprättas enligt GHG-protokollet, som är den mest etablerade standarden för att beräkna och rapportera utsläpp av växthusgaser (se förklaring av begrepp i kapitel 5).

De faktiska utsläppen är cirka 47 000 ton koldioxidekvivalenter (2018). Inom området varor och tjänster utgörs en stor del av schablonberäkningar och ingår inte i bokslutet. Klimatbokslutet kommer successivt att kompletteras med faktiska utsläppsuppgifter när sådana finns att tillgå. Resultaten från 2018 utgör basår för fortsatt klimatarbete.

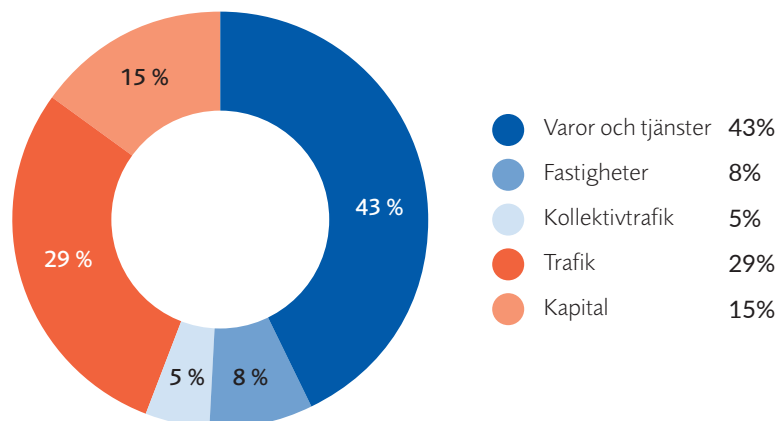

Bild 2. Region Västerbottens totala sammanvägda klimatpåverkan. Källa – Klimatkartläggning Region Västerbotten, klimatbokslut år 2018

3.1 Planering, genomförande och uppföljning av regionens miljö- och klimatarbete

- Regionfullmäktige fastställer miljö- och klimatstrategin som utgör grunden för regionens långsiktiga miljö- och klimatarbete.
- Styrelser och nämnder beslutar om miljö- och klimatåtgärder i sina nämndplaner. I planerna ingår mätbara indikatorer.
- Regiondirektör och förvaltningschefer ansvarar för att miljö- och klimatstrategin genomförs inom respektive förvaltning, beslut efterlevs och resultat av miljöarbetet rapporteras till styrelse och respektive nämnder.
- Varje verksamhet ansvarar för att arbeta med miljö- och klimatstrategin utifrån sin egen verksamhetsstyrning. Planering och uppföljning av miljö- och klimatstrategin ska integreras i regionens övriga planerings- och uppföljningsarbete.
- Regionens miljöledningssystem är ett stöd för ett systematiskt miljöarbete. Utbildning till samtliga medarbetare är en förutsättning för att uppnå mål och indikatorer.
- Ett preliminärt klimatbokslut ingår i årsredovisningen och årligen tas en miljöredovisning med ett klimatbokslut fram. Ett fördjupat klimatbokslut tas fram för varje mandatperiod. Vedertagen standard används för att beräkna och rapportera utsläpp av växthusgaser, till exempel GHG-protokoll.
- Miljö- och klimatstrategin gäller tillsvidare och revideras vid behov.

4. Region Västerbottens strategi för att vara en ledande miljöregion

Miljö- och klimatstrategin utgår från de identifierade områden där regionen har störst miljöpåverkan, det vill säga klimatneutral och klimatanpassad verksamhet, hälsosam och giftfri miljö samt hållbar resursanvändning.

Region Västerbotten har tagit fram sju inriktningsmål för dessa områden, i syfte att nå regionens övergripande mål att vara en ledande miljöregion.

Kopplat till inriktningsmålen finns också långsiktiga tidsatta indikatorer som syftar till att staka ut vägen till en omställning i linje med Sveriges målsättningar inom miljöområdet. Inriktningsmål och indikatorer finns redovisade nedan och också sammanfattade i kapitel 6.

4.1 Klimatneutral och klimatanpassad verksamhet

Fullmäktige fastställer följande inriktningsmål i miljö- och klimatstrategin:

1. Vi ska minska vår klimatpåverkan för att uppnå en fossilfri och klimatneutral verksamhet.
 - 1.1 Klimatpåverkande utsläpp ska minska med minst 60 procent till år 2030 och verksamheten ska vara klimatneutral år 2045.
 - 1.2 Markbundna transporter ska vara fossilfria år 2030.
2. Vår verksamhet ska vara anpassad till ett förändrat klimat.

4.1.1 Genomförande av åtgärder inom området Klimatneutral och klimatanpassad verksamhet

För att regionen ska vara en klimatneutral verksamhet år 2045 behöver vi minska utsläppen med minst 8 procent per år. Det innebär en minskning på cirka 5 500 ton koldioxidekvivalenter inledande år för att successivt minska beräknat på det totala utsläppet 75 000 ton.

Motsvarande minskning blir minst 3 000 ton koldioxidekvivalenter per år beräknat på uppgifter i 2018 års klimatbokslut, det vill säga de uppgifter som regionen följer och redovisar årligen i klimatbokslut och årsredovisning.

Denna reduktionstakt gör det möjligt för regionen att nå delmålet till år 2030 med en minskning på 60 procent.

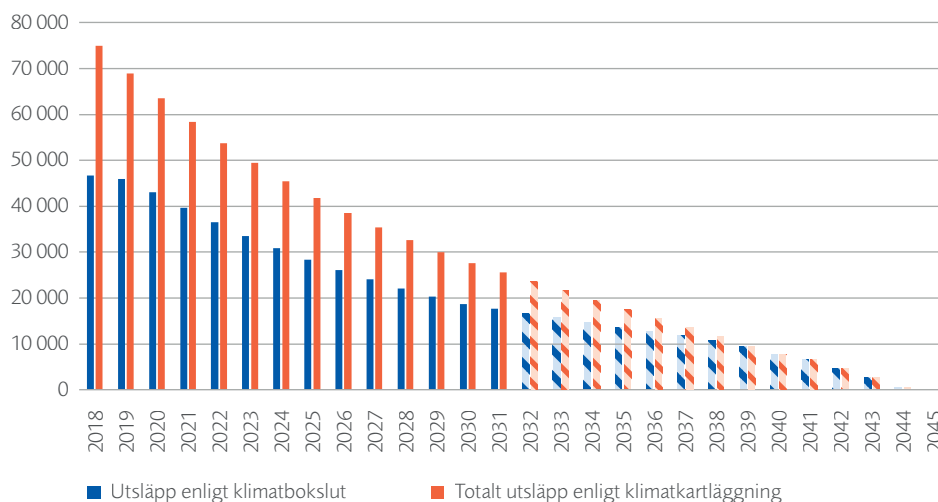

Bild 3. En utsläppsminskning på 8 procent fram till år 2030 beräknad på det totala utsläppet, 75 000 ton koldioxidekvivalenter, enligt klimatkartläggning samt utsläppet enligt klimatbokslut.

Inledningsvis ska fokus ligga på

- direkta utsläpp som till exempel förbränning av fossila bränslen i egna fastigheter och utsläpp från de fordon regionen använder sig av
- indirekta utsläpp som till exempel förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla (scope 1 och 2 enligt GHG-protokollet, se förklaring i kapitel 5) där regionen har stor möjlighet att påverka klimatutsläppen.

Regionen ska arbeta för att minska övriga indirekta utsläpp som till exempel utsläpp från inköp av varor och tjänster och materialförbrukning (scope 3 enligt GHG-protokollet). Detta arbete ska trappas upp i takt med att kunskapsunderlaget förbättras.

Regionen kommer att genomföra aktiviteter på följande övergripande områden för att nå miljö- och klimatstrategin:

Förnybar energi

Regionens fastigheter är ett av de områden där vi har stor möjlighet att genomföra förändringar för en minskad klimatpåverkan. I fastigheterna har vi inlett arbete med att införa förnybar energi (scope 1 och 2 enligt GHG-protokollet). Detta ska bland annat ske tillsammans med leverantörer av el, värme och kyla. Regionen inför också successivt egenproducerad förnybar el, till exempel solceller.

Fossilfria marktransporter

Regionens transporter (scope 1, 2 och 3 enligt GHG-protokollet) har en betydande klimatpåverkan.

Inledande fokus för arbete med fossilfria marktransporter till år 2030 ska ligga på den trafik som regionen bekostar. Det vill säga kollektivtrafik, sjukresor, tjänsteresor och godstransporter. Regionen ska också genomföra arbete för transporter som vi inte bekostar, som till exempel arbetspendling.

Minskad klimatpåverkan från varor och tjänster

Regionens inköp av varor och tjänster (scope 3 enligt GHG-protokollet) står för en betydande del av vår klimatpåverkan. Utsläppen uppstår till stor del i samband med tillverkning i andra länder. Klimatpåverkan beror också på hur regionen använder de varor och tjänster vi köper in. Detaljerad information för beräkning av påverkan på klimatet saknas ofta inom detta område. Inom detta område ska vi arbeta till exempel genom att ställa miljökrav i upphandling.

Effektiv resursanvändning

En viktig del för att minska klimatpåverkan är att använda resurserna på ett hållbart sätt (scope 1, 2 och 3 enligt GHG-protokollet). Några fokusområden är effektiv energi- och materialanvändning.

Klimatanpassning

Regionen ska löpande anpassa sina verksamheter till de förändringar som ett varmare klimat innebär, exempelvis värmeböljor, skyfall, förändrad havsnivå eller nya sjukdomar inom landet.

4.2 Hälsosam och giftfri miljö

Regionfullmäktige fastställer följande inriktningsmål i miljö- och klimatstrategin:

3. Vi ska minska användningen av miljö- och hälsofarliga ämnen och riskerna med dessa.
 - 3.1. Alla arbetsmoment med farliga kemikalier ska vara riskbedömda år 2030.
 - 3.2. Andelen miljöbedömda och godkända material i byggprojekt, drift och skötselåtgärder ska öka till 100 procent år 2030.
4. Vi ska minska utsläpp och kassation av läkemedel.
 - 4.1. Förskrivning av miljöbelastande utvalda läkemedel ska minska enligt upprättad handlingsplan.
5. Vi ska gynna biologisk mångfald och ekosystemtjänster vid utvecklande av regionens fastigheter samt vid inköp.
 - 5.1. Andelen ekologiska livsmedel ska öka till 60 procent år 2030. Regionen ska sträva efter att välja närproducerade livsmedel.

4.2.1 Genomförande av åtgärder inom området Hälsosam och giftfri miljö

Regionen ska undvika kemiska ämnen med miljö- och hälsofarliga egenskaper i samband med inköp. På så vis ska vi minimera riskerna vid användning och avfallshantering. På samma sätt arbetar vi med farliga ämnen kopplat till ny- och ombyggnationer av fastigheter. Fortlöpande arbete pågår också med att minimera miljöpåverkan inom läkemedelsområdet.

Regionen ska ta hänsyn till ovanstående vid fastighetsplanering och inköp för att gynna biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Övergripande områden där aktiviteter kommer att genomföras för att nå miljö- och klimatstrategin är:

Giftfria kemiska produkter och varor

Regionen använder en stor mängd varor och kemiska produkter som innehåller farliga ämnen och som under sin livstid kan orsaka skada på människor, djur

och växter. För att skydda människors hälsa och den biologiska mångfalden behöver vi förebygga och minska spridningen av farliga ämnen.

Vi ska bland annat arbeta med miljökrav i upphandling och utfasning av befintligt sortiment som innehåller farliga ämnen. I samband med ny- och ombyggnation ska vi välja miljöbedömda material, till exempel enligt Byggvarubedömningen. För att uppnå en hälsosam inomhusmiljö ska vi eftersträva hög standard, till exempel genom certifiering i Miljöbyggnad guld.

Minska utsläpp och kassation av läkemedel

Läkemedlens miljöpåverkan finns i alla led från tillverkning, konsumtion samt avfalls- och avloppshantering. Regionen arbetar med att minimera miljöpåverkan av läkemedel, bland annat genom information till förskrivare och allmänhet, hantering av läkemedelsavfall och miljökrav i upphandling.

Närproducerade och ekologiska livsmedel

Produktion av ekologiska livsmedel bidrar till minskad användning och spridning av antibiotika, konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel. Det kan också bidra till ökad biologisk mångfald. Produktion av närproducerade livsmedel kan bidra till att skapa öppna landskap, men också till ökad beredskap och arbetstillfällen.

För att uppnå nationella och regionala livsmedelsstrategier ska regionen upphandla ekologiska och närproducerade livsmedel till patienter, personalmatsalar samt vid arrangemang och konferenser.

Biologisk mångfald

Väl fungerande ekosystem har förmågan att klara av störningar och kan anpassa sig till förändringar såsom ett förändrat klimat. Det är på så sätt som de kan fortsätta leverera ekosystemtjänster.

I samband med att vi tar fram fastighetsplaner ska vi också ta hänsyn till hur vi ska gynna biologisk mångfald.

4.3 Hållbar resursanvändning

Delmålen under detta avsnitt bidrar till att delmålen under avsnitten Klimatneutral och klimatanpassad verksamhet och Hälsosam och giftfri miljö kan nås.

Fullmäktige fastställer följande inriktningsmål i miljö- och klimatstrategin:

6. Vi ska vara energieffektiva.
 - 6.1. Köpt energi (el, värme, kyla) i regionens egna fastigheter ska minska med 30 procent till år 2030 och med 50 procent till år 2045 (jämfört med år 2009).
7. Vi ska minska och agera cirkulärt vid användningen av material och naturresurser.
 - 7.1. Andelen källsorterat avfall ska öka till 60 procent år 2030.

4.3.1 Genomförande av åtgärder inom området Hållbar resursanvändning

Regionen arbetar fortlöpande med energieffektiveringar av resor, fastigheter och lokaler. Inom regionen intensifierar vi arbetet med att använda material cirkulärt och förebygga avfall genom ett förändrat konsumtionsmönster.

Regionen kommer att genomföra aktiviteter på följande övergripande områden för att nå miljö- och klimatstrategin:

Energieffektivitet

Regionen ska fortsätta arbeta med att energieffektivisera den el, värme och kyla som används i verksamheterna. Detta genomförs bland annat optimera driften av fastigheterna och genom att ställa höga krav på energieffektivitet vid ny- och ombyggnation, till exempel genom certifiering i Miljöbyggnad guld.

Genom att exempelvis ställa miljökrav vid upphandling och utbilda den personal som ska använda utrustningen går det att minska på den el som används till belysning, datorer och annan elektrisk utrustning.

Cirkulära system

Att använda material mer effektivt är ett sätt att få deras livslängd och värde att öka. Samtidigt minskar både uttaget av ny råvara och deponeringen av avfall. Det bidrar till att minska klimatpåverkan och användningen av farliga ämnen. Regionen ska stimulera arbetet med att minska användningen av förbrukningsmaterial och öka användningen av flergångsmaterial. Regionen ska också arbeta för ett cirkulärt flöde av fler material.

Minska mängden avfall och öka andelen källsorterat avfall

Övergång till mer cirkulära system är ett sätt att minska mängden avfall. För att vi ska kunna återvinna och göra det avfall vi producerar till en resurs i större utsträckning behöver vi bland annat följande:

- Miljökrav i upphandlingen.
- Fortsatt arbete med att utveckla källsorteringen i regionens verksamheter.

5 Ordlista/Definitioner

Biologisk mångfald är variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, i bland annat landbaserade, havs- och andra vattenbaserade ekosystem.

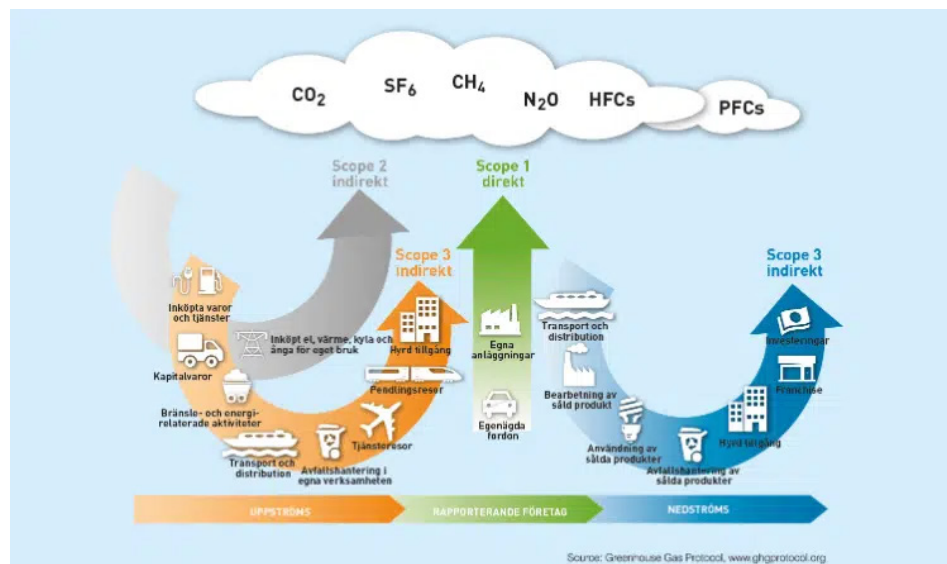
Ekosystemtjänster visar den nytta som människan får från naturens arbete. Det kan vara att växter renar luft, buskar dämpar buller, bin pollinerar grödor eller de positiva hälsoeffekter man kan få av att vistas ute i naturen. Det är också att stadens gräsmattor renar regn- och snövatten från tungmetaller och skadliga partiklar eller att bakterier och maskar gör jorden bördig.

GHG-protokollet eller The Greenhouse Gas Protocol är den mest etablerade standarden för att beräkna och rapportera utsläpp av växthusgaser. Den har tagits fram för att underlätta organisationers redovisning och styrning av utsläpp av växthusgaser samt för att göra klimatredovisning mer transparent, konsekvent och jämförbar mellan organisationer.

Scope 1: Direkta utsläpp. Förbränning av fossila bränslen (bensin, olja och kol) för till exempel tillverkning i egenägda fabriker eller utsläpp från egenägda eller inhyrda fordon/maskiner.

Scope 2: Indirekta utsläpp, törbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla.

Scope 3: Indirekta utsläpp, utsläpp från inköp av varor och tjänster så som logistik, flygresor, taxi, hotellnätter och materialförbrukning.

Källa: Tricorona.se

Klimatneutral: inga nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären

6 Inriktningsmål och mätbara indikatorer 2030 och 2045

Inriktningsmål	Indikatorer	Enhet	2018	2030	2045
1. Vi ska minska vår klimatpåverkan för att uppnå en fossilfri och klimatneutral verksamhet	Klimatpåverkande utsläpp ska minska med minst 60 procent till år 2030 och verksamheten ska vara klimatneutral år 2045	Förändring jmf med 2018 (%)		60 %	100 %
	Markbundna transporter ska vara fossilfria år 2030	Redovisas per transportområde och färdväg		100 % ¹	
2. Vår verksamhet ska vara anpassad till ett förändrat klimat.					
3. Vi ska minska användning av miljö- och hälsofarliga ämnen och riskerna med dessa	Alla arbetsmoment med farliga kemikalier ska vara riskbedömda år 2030.	Andel (%)		100 %	
	Andelen miljöbedömda och godkända material i byggprojekt, drift- och skötselåtgärder ska öka till 100 procent år 2030.	Andel (%)	26 %	100 %	
4. Vi ska minska utsläpp och kassation av läkemedel	Förskrivning av miljöbelastande utvalda läkemedel ska minska enligt upprättad handlingsplan.	Förskrivningsmängd		Resultat redovisas i miljöredovisning	Resultat redovisas i miljöredovisning
5. Vi ska gynna biologisk mångfald och ekosystemtjänster vid utvecklande av regionens fastigheter och vid inköp	Andelen ekologiska livsmedel ska öka till 60 procent år 2030. Regionen ska sträva efter att välja närproducerade livsmedel.	Andel (%)	22 %	60 % ²	
6. Vi ska vara energieffektiva	Köpt energi (el, värme, kyla) i regionens egna fastigheter ska minska med 30 procent till år 2030 och med 50 procent till år 2045 jämfört med år 2009.	Förändring jmf med 2009 (%)	13 %	30 %	50 %
7. Vi ska minska och agera cirkulärt vid användningen av material och naturresurser	Andelen källsorterat avfall ska öka till 60 procent år 2030.	Andel (%)	19 %	60 % ³	

- 1 Politiska prioriteringen om att den svenska fordonsflottan ska vara fossiloberoende till 2030. Koppling finns till etappmål för inrikestransporter för att nå det långsiktiga klimatmålet till 2045.
- 2 Inriktningsmål som regeringen satt upp för ekologisk produktion och konsumtion: 60 procent av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter år 2030.
- 3 EU:s avfallsdirektiv där bland annat återvinningsmålet att 60 procent av avfallet ska återvinnas till 2030 ingår. Direktivet har integrerats i den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande program.

